

bruges; men, hvorvidt den er brugelig i saa Henseende, vil først — det nægter jeg ikke — kunne bestemmes, efterat de øvrige Forslag ere blevne behandlede. Tøvrigt er Affattelsesmaaden valgt for at slutte sig saa nøie som muligt til den bestaaende Grundlov. Grundloven tænker sig i § 100, der er den eneste Paragraph i den, der taler om Forandringer eller Tillæg, Sagen stiller saaledes, at der fattes en Beslutning af Rigsdagen, som ligger over indtil næste Rigsdag, hvor det da først, efter Beslutningens fornyede Vedtagelse, skal vise sig, om Kongen vil bifalde den eller ikke. Vedtages den fattede Beslutning i uforandret Skikkelse af den næste ordentlige Rigsdag, og bifaldes den af Kongen o. s. v. hedder det. Der synes altsaa netop her at være givet Anvisning til, at Regjeringen kan opsætte at udtale sig endelig om et eller andet Forslag, som gjøres til Forandring af Grundloven, indtil det har vilst sig, om den følgende Rigsdag skænker det sit Bifald, og det er, for at gjøre opmærksom paa dette Punkt, at man har troet det hensigtsmæssigt at benytte Overtitlen „Forslag til Rigsdagsbeslutning“, fordi efter § 100 kaldes det, som foreligger, hele Tiden „Beslutning“, indtil det er vedtaget af den 3die Rigsdag. I sidste Plassus staaer: „Vedtages Beslutningen tredie Gang“. Hvad enten man kalder disse Forslag Beslutninger eller Forslag til Lov, og om man nummererer Paragrapherne 1, 2 o. s. v. eller man slutter sig til Grundloven, det er jo Detailspørgsmaal; men det vil let sees, at den Fremgangsmaade, vi have valgt, er kun valgt, for at blive saa meget som muligt i Grundlovens Spor.

Derimod er det af større Bigtighed, hvorledes dette Forslag stiller sig til det Forbehold, som er taget i Indledningen til Grundloven. Det kan jo vel være, at de Øtringer, som den høitagtede Premierminister i saa Henseende fremførte, ville stille sig noget anderledes, end jeg opfattede dem, naar de blive at læse trykte. Men, hvis der deri er en anden Opfatning af dette Forbehold end det, som hidtil er gjort gjældende af Regjeringen, tror jeg rigtignok, at en saadan Opfattelse ikke vil bidrage til at forjage Ængstelsen, men at den vil i høi Grad bidrage til at opvække

en Ængstelse, som hidtil aldrig har eksisteret i Landet, fordi der ikke har været Noget, som det danske Folk har været mere overbevist om, end at den danske Regjering fremfor Alt vilde sørge for at opretholde Rettens funde og naturlige Udvikling, og ikke gjøre sig skyldig i aabenbart Retsbrud. Hvad dette Forbehold angaaer, da har jeg jo i flere Aar havt Leilighed til ofte og ideligt at overveie det, og jeg har derom en saa bestemt Overbevisning, som noget Menneſke kan have om nogen Ting, at det ikke er muligt at benytte dette Forbehold til nogenſomhelst Forandring af Grundloven, undtagen paa grundlovmæssig Vel, og at enhver Afvigelse herfra vil være det meest aabenbare Retsbrud, som nogenſinde kan begaaes. Det er saa langt fra, at jeg i saa Henseende har forandret de Ansuelser, der tidligere her ere udtalte, og navnlig fra Regjeringens Side tiltraadte og gjorde gjældende, at jeg paa det bestemteste maa værges mig imod et saadant „Fremfridt i Erkjendelse“. Det er i det Afſnit af Udvalgets Betænkning, som knytter sig til nærværende Forslag, fremhævet, hvorledes ved Forhandlingerne paa den grundlovgivende Rigsdag Optagelsen af dette Forbehold i selve Grundloven, som var bragt i Forslag, blandt Andre af den høitærede Premierminister selv, blev forkastet. Det maa dog have Noget at betyde, naar en grundlovgivende Forsamling forkaster at optage Noget i Grundloven. Nu er det vel saa, at der ved Grundlovens Udgivelse er indskudt et Forbehold, som ikke indeholder nogen bestemt Henviſning til det ved Valgloven af 7de Juli 1848 tagne Forbehold, men som ifølge Alt, hvad der var passeret, ikke kan forstaaes paa anden Maade; men dette Forbehold gaaer ikke ud paa Andet end, at det siger, at Ordningen af Alt, hvad der vedkommer Hertugdømmet Slesvigs Stilling, berøer, indtil Freden er afsluttet. Dette Forbehold har en stor Betydning; det har en negativ Betydning, thi det medførte den Virkning, at Hertugdømmet Slesvig blev udenfor den danske Rigsdags Omraade, og er for Dels blikket udenfor Kongerigets Forsatnings Omraade. Men anden Betydning havde det heller ikke. Det optog ikke engang udtrykkeligt Forbeholdet af 7de Juli 1848, idet der siges, at „Ordnin-